

Intel inside

“Klaas is al een tijd aan huis gebonden omdat hij fysiek achteruitgaat en zijn kortetermijngeheugen hem steeds meer in de steek laat. Hij gaat donderdags naar een zorgboerderij en 3x per dag komt de thuiszorg eventjes. Elk weekend komt zijn dochter of zoon een dag om samen met hem boodschappen te doen en de was en zo, maar verder zit hij de hele dag alleen. Het zou fijn zijn als er op regelmatige basis mensen bij hem langskwamen om een kopje thee te drinken, of een wandelingetje te maken, of even een boodschapje met hem te gaan doen.”

Zomaar een berichtje op een internetforum, om iemand in de buurt te helpen: een prachtig voorbeeld van burenhulp in De Kersentuin. De Kersentuin is een buurtje van twee straten in Leidsche Rijn, de VINEX-wijk bij Utrecht. Het is een bewonersinitiatief. De bijna honderd woningen zijn gebouwd in collectief particulier opdrachtgeverschap: de bewoners spraken af wat ze wilden, kozen de architect en richtten zelf hun omgeving. Met succes! De huizen zijn zo gebouwd dat je elkaar gemakkelijker tegenkomt en dat je gezamenlijk initiatieven neemt. We hebben een eigen glasvezelnet, op dinsdag zit de voedselbank in ons projecthuis, op vrijdagen organiseren we culturele avonden waarop bewoners iets vertellen of mensen uitgenodigd worden iets te vertellen over hun passie. De Kersentuin bloeit dankzij de eigen kracht van burgers...

Is dit een pleidooi om de overheid af te schaffen of te verkleinen? Nee!

Onzichtbare hand

In dit stukje over zelfwerkzaamheid van bewoners is de overheid met onzichtbare hand aanwezig. Neem de thuiszorg van Klaas, betaald vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten. De thuiszorg kunnen we als bewoners natuurlijk niet zelf leveren, meer dan vroeger werkt iedereen zodra het maar enigszins kan. Kinderen wonen lang niet altijd in de buurt van hun ouders. Dankzij de Wmo kan Klaas thuis wonen.

We gaan verder. Hoe is die Vinex-wijk eigenlijk opgezet? Ook hier is de hand van de overheid aanwezig. Onze huizen zijn gebouwd met financiële steun van de gemeente Utrecht en de provincie. Dertig procent van de woningen is huurwoning. De huurwoningen zijn van woningcorporatie Portaal. De Woningwet van 1901 maakte het voor woningbouwverenigingen mogelijk om overheidssteun te ontvangen. Inmiddels staan de corporaties op grotere afstand van de overheid. De corporatie hebben de taak ook te zorgen voor de leefbaarheid in wijken en buurten. Over bouwprojecten maken corporaties 'prestatieafspraken' met de gemeenten. De overheid is sturend aanwezig. Er zijn corporaties waar wat op aan te merken is, maar de ruime meerderheid levert een mooie bijdrage om samen met de gemeentelijke overheid de buurten leefbaar te houden.

De voedselbank is een particulier initiatief, overgewaaid uit de VS. Veel van de pakketten voor mensen die wat kunnen gebruiken zijn gevuld met wat bij supermarkten overtollig is geworden. Bedrijven staan hun overtollige voorraden aan voedselbanken af vlak voor de uiterste houdbaarheidsdatum.

Houdbaarheidsdatum? Dat is een veiligheidsvoorziening van de overheid om te zorgen dat mensen weten dat wat ze in de winkel kopen veilig is. Begin van de 20e eeuw waren er nog lepels te koop die giftig waren. De overheid heeft daar een eind aan gemaakt. En als

we een literpak melk kopen vertrouwen we er op dat er een liter inzit. Dat wordt gecontroleerd. (Dat het geld geaccepteerd wordt vertrouwen we ook dankzij de overheid) In 1993 was er commotie over babyvoeding. In potjes Olvarit babyvoeding werd p-tolueensulfonamide aangetroffen, een restproduct dat overblijft als het anti-ontsmettingsmiddel Halamid de potjes heeft schoongemaakt. De potjes werden onder druk van de Keuringsdienst van Waren teruggehaald uit de winkels: bij controle was de Keuringsdienst er achter gekomen.

Onze huizen werden gebouwd, maar moesten aan diverse eisen voldoen. De overheid ziet toe op de degelijkheid. We vinden het wel eens vervelend dat er zoveel bouwregels zijn. Toch is het niet overdreven dat de overheid op onze veiligheid let. In de Maastrichtse nieuwbouwwijk Céramique zijn in 2003 twee mensen om het leven gekomen toen vijf balkons van een appartementengebouw instortten. Dan kun je klagen dat de overheid het niet altijd goed doet. Maar zouden we zonder overheid bouwbedrijven vertrouwen? Hoe vaak storten huizen dan in? De overheid is altijd inside, als vertrouwde derde partij. We vergeten het nogal eens.

Band tussen burger en overheid

Moet de band tussen burger en overheid verbeteren? Misschien. Het gaat echter niet om het vertrouwen in de overheid. De overheid levert een grote bijdrage aan het vertrouwen *in elkaar*. Het vertrouwen in de supermarkt, de thuiszorg, de woningbouwvereniging. Dat is wat anders dan die ene keer per jaar dat de burger een ambtenaar spreekt, die dan integer en niet om te kopen blijkt.

In 1991 startte het programma "*Intel inside*". Het was een merkencampagne van fabrikant Intel voor iets waarvan mensen het bestaan nauwelijks kenden. Ja, de PC, die kenden mensen natuurlijk, maar Intel? Inmiddels is Intel het enige bedrijf op de lijst van de tien bedrijven met de grootste merkwaarde dat geen zaken doet met consumenten. Intel levert niet aan jou, maar aan de bouwer van je computer. Toch ken je Intel. Je hebt het nooit in handen, maar je weet dat het in de computer zit. De overheid is toe aan een "overheid-inside" campagne. Nu valt de overheid alleen op als het mis gaat: de balkons in Maastricht, de excessen van woningcorporaties, het voedselschandaal, of een onheuse bejegening door een ambtenaar die zich niet inleeft in de ander. Stel je voor dat Intel alleen bekend werd als de chip faalde? Waar het goed gaat, blijft de overheid onbekend. Onbekend maakt onbemind.

Niet het vertrouwen in de overheid moet groter: de overheid moet zich weer bekend maken. We hebben een blinde vlek gekregen waar de overheid goed en gedegen aanwezig is. Het enige nieuws over de overheid is slecht nieuws! De overheid heeft toen niet goed toezicht gehouden. Maar is dat niet het grootste compliment dat je de overheid kunt maken? De verrassing dat het fout gaat, omdat je diep in je hart juist heel veel vertrouwen had in de overheid. Dus niet meer blauw op straat wanneer dat niet nodig is. Brandwagens die steeds in beeld zijn stellen je ook niet gerust, maar doen je angstig kijken waar de brand is. Laat de overheid niet zichtbaar aanwezig zijn.

Er is niet te weinig vertrouwen in de overheid. Er is juist heel veel vertrouwen: in elkaar, dankzij de overheid. Zo was onze buurt, de Kersentuin niet mogelijk geweest zonder de overheid. Alleen het handwerk van de balieambtenaar kennen we nog, maar de overheid is niet in de eerste plaats een dienstverlener. De overheid organiseert vertrouwen in de samenleving.

Daar mag een campagne voor opgezet worden. Maak een TV-programma met gewone mensen die zoeken naar *Overheid Inside*: kies de belangrijkste onbekende bijdrage van de overheid zodat mensen elkaar vertrouwen. Dan weten we weer: de overheid is *inside*, *overal*.

Hein Albeda

Hein Albeda is oa. voorzitter van de Vereniging van Eigenaren De Kersentuin in Leidsche Rijn

www.kersentuin.nl

www.heinalbeda.nl